

EEEH Dergi

Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Hayat

Sayı: 59

Ocak 2019

Editör: Meral Sözen.

Yazım Denetimi: Gülcan Altun, Pınar Yavuz.

Web Sorumlusu: Burak Sarı.

Ses Teknik Destek: Burak Sarı.

Yayınlayan: Engelsiz Erişim Derneği.

İletişim Bilgileri:

Web: <http://eeeh.engelsizerisim.com>

E-posta: eeehdergi@gmail.com

Facebook: www.facebook.com/eeehdergi

Twitter: www.twitter.com/eeehdergi

İçindekiler

Editörden	1
Aksi Gölge	3
Eşit, Engelsiz Aşk ve Erişilebilir Meşk	7
NE KADAR ŞANSLİYİM BİLEMEZSİN	11
Toplumdaki Sakat Algısının Edebiyattaki Yüzü; Polisiye türünün sakat olmayan sakat katilleri	14
EZBERE ESASLARLA DIŞARIDA BIRAKILANLARA DAİR	17
Rehber Köpekle Yaşamak	21
VUQAR AZERİ'YE VEFALI BİR VEDA	25
Konuşuyorum	29

Editörden

2019'un ilk sayısından, yani Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Hayat'ın 59. kalp atışından kocaman selam herkese. Yeni yıl, bizleri yeni tarzlarla tanıştıran bir sayıyla başlıyor.

Dergimizin en usta iki kalemi, Burak ve Meral, bu sayıda bir araya gelerek muhteşem bir öyküyle karşılıyorlar bizi. Bir devlet dairesi, bir memur ve işlem yaptırmaya gelen kör bir kız... Ama bu sadece buz dağının en dıştaki kısmı; devamı, işte o yazıda saklı.

Dedik ya bu sayımız farklı tarzları da beraberinde getiriyor diye; işte dergimizin diğer iki usta kalemi Beyza ve İlke, bambaşka bir üslupla çıkıyorlar karşımıza. Bir şeyi anlatmak için kullanılan bir klişe vardır ya 'bir solukta okuyacaksınız' şeklinde; bunun hakkını veren bir yazı varsa, Beyza ve İlke'nin bir sohbet odasındaki diyalogları tam böyle bir şey bizce. Bir kelimesini bile kaçırmak istemeyeceksiniz.

Yıllar önce herkesin dilinde olan bir reklam sloganını anımsar mısınız? 'Hiç tanımadığınız bir erkek size çiçek verirse şaşırmayın.' Peki, bir ünlü kolumuza girerse yürürken ne hissedelim? Çok mu şanslıyız yoksa görünmez mi? Mustafa İşcier'in yazısı güzel bir yanıt veriyor bu soruya.

Aramızda polisiye kitaplara bayılanlar olduğuna eminiz. Agatha Christie kitaplarının İncil'den bile daha çok sattığı söylendiğine göre pek de yanılmıyoruz galiba. Peki hep merak ettiğimiz katil hiç sakat biri çıkabilir mi? Peki o kişi gerçekten de sakat mıdır yoksa numara mı yapıyordur? Habil Bozkurt harika bir yazı kaleme almış. Gelin devamını hep birlikte okuyalım.

Bazen devlet daireleri, bazen sohbet odaları, bazen kitaplar... Mekanlar farklı ama olay aynı. Bahar Yavuz'un tabiriyle, 'ezbere esaslarla dışarıda bırakılanlar'ı anlatıyoruz bu satırlarda. Bunu, 'eksik, olması gereken, henüz tamamlanmamış varlıklar' şeklinde niteliyor, çocuk hakları alanında yıllardır çalışan, çocuk gelişim uzmanı Ezgi Koman. Bahar, TRT Avaz'ın "Engelli çocuklar yardıma değil şefkate muhtaç" başlıklı muhteşem yaratıcı tweet mesajı ardından, Ezgi Koman'la çocukların da dışarıda bırakılma konusunda engellilerle nasıl ortak bir kaderi paylaştığını gözler önüne seren, çok iyi bir röportaj gerçekleştirerek röportaj dizisine devam etmiş. Biz okurken çok keyif aldık, çok şey öğrendik. Bakalım siz ne düşüneceksiniz?

Zenginın parası züğürdün çenesini yorarken, Türkiye’de yalnızca üç kişide olan rehber köpekler de bizlerin dikkatini ve merakını cezbetmeye devam ediyor. ‘Sayı neden bu kadar az, rehber köpek yasası nasıl çıkar?’ soruları hala havada ama, Yeni bir rehber köpek sahibi olan Mustafa Keskin, deneyimlerini dergimiz için yazdı ve çok içten bir yazı ortaya çıktı. Kendisine teşekkür ederek devamını okumanızı tavsiye edelim bizler de.

Sesli betimleme dediğimizde herkes seslendirenleri hatırlasa da, filmin kulaklarımıza sorunsuz gelmesinde birçok gizli kahraman olduğunu Gülcan Altun gibiler olmasa pek hatırlamıyoruz maalesef. İşte bu gizli kahramanlardan birisiydi Vuqar Azeri. Sesli Betimleme Montaj babasını kaybetti desek yanlış olmaz bizce. Bir tek o mu? Körlerin bilişim sorunlarının çözümünde de bize omuz veren neferlendendi Vuqar. Gülcan bu kısa ama içine çok şey sığan yaşamdan bazı parçaları paylaşıyor bizlerle.

Bizi bağımsız yaşama götüren 3 B’den birisidir Bilişim. Ve ekran okuyucular o bağımsızlığın vazgeçilmez bir parçası. Peki ya onu kullanmak bir ayrımcılığa uğrama nedeni oluyorsa? Sevgi Mart Bu sefer ekran okuyucuyu konuşturmuş ve ortaya muhteşem bir anlatım çıkmış.

İkili diyaloglar, polisiye romanlar, dışarıda bırakılanlar, şanslılar deyip farklı hikayelerle başlayan sayımız, Rehber köpek, beyaz baston ve sesli betimleme gibi bağımsız yaşam unsurlarıyla devam etti. Ama bu unsurların nasıl bir ayrımcılık nedeni olabileceğini anlatan bir ekran okuyucunun sözleriyle de sona erdi. Ne diyelim, sizler, bizler düşünmeye, sorgulamaya devam ederken, dergi ekibimiz mücadele ruhumuzu güçlendirmek için yeni fikirleri servis etme hazırlıklarına başladı bile.

Eşit, Erişilebilir, Engelsiz Kalın.

Aksi Gölge

Meral Sözen & Burak Sarı

meralsozen1@gmail.com

buraksari2014@gmail.com

Sayı 59, Ocak 2019

Kasvetli bir devlet dairesi... Floresanlar altındaki odada cansız bir varoluş sürüp gidiyor. Dışarıda gündüz mü gece mi, mevsim yaz mı kış mı belli değil. Masalardan birinde sıradan bir memur... Yüzünün ayrıntıları yok; saçları traşlı, gömleğinin beyaz yakası boğazını sıkıyor. Önünde bir bilgisayar; sayfayı açması beş dakikasını, imleci alt satıra indirmesi birkaç dakikasını alıyor. Kendisini böyle bir sahnede dışarıdan görmek hoşuna gitmiyor. Boğulacak gibi hissediyor kendini. Derin bir nefes almak istiyor. Odanın, sıcak, nemli ve pis kokulu havasını içine çekiyor. Metrekareye dört kişinin düştüğü bu odada, ona soluk aldırarak tek şeyin, aylardır hayalini kurduğu kadının uçuşan saçlarını düşünmek olduğunu anlıyor.

Bilgisayarındaki ekranın açılmayışını gerekçe göstererek, karşısında bekleyen yığınlara gözlerini kapatıp arkasına yaslanırken, "Burada olmayı hak etmiyorum" diyor kendi kendine. "Peki ya onlar? Bu odadaki diğer kişiler hak ediyor mu?" diye bir soru geçiyor içinden. "Olabilir" diyor hızlıca içinden bir ses. "Ben başkayım ama" diye ekliyor kendi kendine; "Sanatçayım ben."

Asıl ait olduğu yeri yeniden hissedebilmek için, bir gece öncesini tekrar zihninde canlandırmaya çalışıyor: Piyanosunun başına geçip, klasik dönem bestelerinden en sevdiklerini çalmaya başlıyor. Bir süre sonra, karşıdaki binanın penceresinde, kapalı perdenin ardında dans eden kadının gölgesi beliriyor. Birkaç ay öncesine göre çok daha hızlı uyumlanıyorlar.

Kadının, onun müziğiyle uyumlu hareketlerini ilk gördüğünde ilginç bir tesadüf olduğunu düşünmüştü önce. Yine de bu güzel rastlantıyı bozmak pahasına da olsa, tanık olduğu mucizevi uyumu test etmek istemişti. Notalara bakmayı bırakıp, ritmi birden hızlandırıp, aniden yavaşlatmış ve kadının da küçük bir duraksamanın

ardından sese eşlik ettiğini görünce, kalbi yerinden fırlayacak gibi olmuştu. Nota defterine bakmadan çalmaya o günlerde başlamıştı. Aylardır, birkaç gün aralıklarla tekrar ediyordu bu sahne. Çoğu zaman, bu dar sokakta yayılan müziğinin eşliğinde oluşan büyülü sahneyi, uzaktan seyreden bir üçüncü kişi gibi izliyordu hayalinde. Kimdi bu kadın? Gördükleri gerçek miydi? Gidip kapısını çalsa? Böyle kusursuz bir sanat alımlayıcısına ne vaat edebilirdi?

"Bayana yardımcı olalım!" sesiyle gözünü açtı.

İçinde bulunduğu durumun zavallılığını yüzüne vururcasına, temizlik görevlisinin, bir elinde paspas, bir elinde görme engelli bir kız, kalabalığı yarmaya çalışan görüntüsüyle karşılaştı.

İnsanlar isteksiz ama çaresiz yol açar gibi yapıyor, açılacak bir yol olmadığından birbirlerine sürtünmekle yetiniyordu. Kızın yüzündeki keder dolu ifadeyi gören, inançlı inançsız herkes, kendisi de dahil, haline şükrediyordu ister istemez. Herkesin buradan kaçıp kurtulacağı güzel bir köşesi, bir hayali vardı sonuçta. Ama o kızcağız...

İlgilendi hemen kızla; temizlik görevlisine sordu: "Sıra numarası var mı?"

"Var" dedi temizlikçi.

"Evrakı yanında mı?" diye sordu sonra, çok büyük işler yapacakmış gibi duran bir ses tonuyla.

"Yanında" diye cevapladı temizlikçi; kendini, görülecek büyük işin bir ortağı ilan eden bir tavırla

Bu vicdan tatmininin kendi üzerinden gerçekleşmesine aldırmandan uzattı evrakı görevliye kız. Uzatmasıyla temizlikçinin aç bir kurt gibi evrakı elinden kapıp görevlinin önüne bırakması bir oldu. Önceden çok acıttırdı bu yok sayılma hissi onu. Ama artık bu davranışları anlayabilecek kadar olgunlaşmıştı. Zaten bu saçmalıklar onun dünyasına ait değildi. O yepyeni bir yolculuğun bilinmezliğinde savruluyordu. Yola çıkmak için gerekli koşulun yaşadığı dünyayı anlamaya çalışmak olduğunun bilincine varmış ve uzun kavgaların sonunda insana dair birçok şeyi özümsemişti. O nedenle, yaşadıklarını anlamsız bir öfkeyle alt etmeye çalışmaktan vaz geçmişti. Anlamıştı ki, bu dünyayı değiştirmenin yolu kendini aramaktan geçer. Günlerce kendi zihninde dönüp durmuş, her seferinde de kendini kuşatan duvarlara çarpıp yaralanmıştı. O duvarları aşma isteği, giderek yaşamın anlamı haline gelmişti onda. Büyük bir aşkla

bağlanmıştı bu anlama. Aşkın o muhteşem sınır tanımazlığı onu bu duvarların dışına çıkarabilirdi ancak. Zihninde bir değirmen gibi dönen soruların sonundaki işaretleri tırnaklarıyla duvarlara kazıyordu. Zamanla duvarda çentikler ve oyuklar oluşmaya başlamıştı. Yıkılmaz denen duvarlar soru işaretlerinin inatçı darbeleriyle aşınıyor ve duvarlarda küçük hava delikleri oluşuyordu. Bu deliklerden içeri sızan hava, ciğerlerini doldurdukça onu sarhoş ediyor; bununla da yetinmiyor, inatçı bir davet karlılıkla kendisine çekiyordu. Bu davete karşı koyamıyor, tırnaklarını köklerine dek kanatana kadar hava deliklerine çentikler atıyordu. Sonunda dışarı çıkabileceği kadar genişlemiş bir deliğin önünde durdu. Dışarı çıkmak ya da çıkmamak. Dışarıda bilinmezliğin o korkunç hükmü, içeride çürümüş bir yaşam. Tırnaklarındaki yaralara dokundu ve kararını verdi. Monoton bir yaşamın içerisinde çürümektense bilinmeze açılacaktı. En fazla yaraları derinleşir ya da kendisi yok olurdu. Kararını değiştirmekten korkarak kendini duvarın diğer tarafına attı. Kuvvetli bir rüzgâr onu belinden kavrayıp gönlünce sürüklemeye başladı. Her savruluşta kendisini kayalara çarpıyor ve yaralanıyordu. Yaraları derinleştikçe olgunlaşıyor, su verilmiş çelik gibi sertleşiyordu. Her adımında yeni şeyler öğreniyordu. Güneş yağmur ve kar bir aradaydı. Sonra rüzgâr onu bir gülistanın içine attı. Hiç tanık olmadığı bireydi bu. Bahçenin tamamı dikenlerle dolu ve tek bir gül dikenlerin içinde gizleniyordu. Güle dokunduğu an tüm benliğini yitirmişti. Aşk dedikleri şeyin gerçek dünyada bilindiği gibi olmadığını farkına çok önceden varmıştı. Yine de ilk kez geliyordu böyle bir şey başına. Dikenlerin izin verdiği kadar güle yaklaştı. Daha ileri gitmekten çekiniyordu. Dikenlerden çok gülün bilinmezliği onu hareketsiz kılan. İşte aşk en yalın haliyle dikenlerin içinden gülümsüyordu ona. Ve bu gülümseme için her şeyi göze alabilirdi. Çırlıçılak attı kendini dikenlerin arasına. Gülden dudaklarına yayılan sıcaklık ile dikenlerin çizdiği yerlerden akan kan, dilinde tanımlanamaz bir güzel tat bırakıyordu. Bedel ödemeyi göze almanın muhteşem hazzıydı belki de ona bu kadar güzel gelen. Öğrendikleriyle, yaralarıyla ve yeninin merakıyla sürüp gidiyordu zihin yolculuğu. Gerçek hayat ise bıraktığı gibiydi. O da çok etkilenmiyordu zaten. Onun zamanı daha anlamlı şeyler için harcanmalıydı. O nedenle susardı genelde. Mağrur bilge bir susuş. Kendini aramaktan yorgun düşüşün sonucu olan susuş belki de. Bu gün uğradığı hiçleştirme de günlük yaşamın her zamanki saçmalıklarından biriydi. Onların yürüyecek yolları yoktu. Biraksın, egolarını öyle tatmin etsinlerdi. Elini mengene gibi kavrayan bir el sinirlerini bozdu ama toparladı hemen.

“İmza atabiliyor mu?” dedi görevli.

“Atabiliyorum” diye cevapladı. Bu ne bilek güreşi mi yapmaya çalışıyorsunuz?” diye alaycı bir gülümsemeye sordu. Görevli bildik nakarata başlamıştı bile: “İyilik yapmaya çalışıyorum size.” Bu sefer görevli onu sinirlendirmeyi başarabilmişti. Bu herifin ukalalığı ve kendisini hiçleştirilmesi inanılmaz bir öfke oluşturmuştu içinde. Hırsıyla ilgili yeri imzaladı ve sertçe döndü. “Ben bir sağlık kuruluşuna geldiğimi sanıyordum, hayır evine değil!” dedi. Hızla dönerken saçları dalgalanmış, kapatılma hissini derinleştiren bu mekân bir anlığına güzelleşmişti. Bu davranış görevliyi sarsmış; karşısında zavallı bir varlığın değil, dimdik bir kadının olduğunu fark etmesine neden olmuştu. “Şey, ben, özür dilerim” diyebildi cılız bir sesle görevli.

‘Ezik herif’ dedi içinden. Ama dışarıya yansıyan, aynı meydan okur suskunluktu. Sonra da üzüldü öyle dediğine. Kendi halinde bir emekçiydi işte. İçinden ne olduğunu bilemediği sıcak bir yel esti. Gülümsedi kendi kendine. Uzlaşmaz çelişkiler karşıtlarına giden kapıları kendi içlerinde muhafaza ediyorlar her halde diye düşündü. Sonra da kendisine kızdı. Ne karşıtlığı ulan? Sünepe herifin tekiydi işte.

Onun arkasından bakarken iki kişiye bölünmüştü görevlinin zihni. Önünde olmayan piyanonun tuşlarında gezerken parmakları, gözden kaybolmak üzere olan kadının ahenkle dans eden saçlarına takılmıştı gözleri. Hayat bir kez daha armoni dışına atmıştı onu. Bir kez daha yenilmeyecekti ama. Aceleyle fırladı yerinden; ne diyeceğini bilemeden yetişti kıza.

“Pardon, siz kimsiniz?” diyebildi, ne dediğinin çok da farkında olmadan.

Bu beklenmedik soru ilgisini çekti kızın. “Herkes biraz her şeydir” dedi kız gülümseyerek; “Asıl siz kimsiniz?” diye ekleyince, telaşla kendini tanıtmak istedi adam; oturduğu sokağı, akşamları çaldığı eserleri söyledi bir çırpıda. Sonra aralarındaki uyumu yitirmek istemediğini belirtti kaygılı bir sesle.

“Uyum işte bu” dedi kız. “Siz kimseniz, aşık, memur, sanatçı, cahil... Ben de oyum, kadın, kusursuz varlık, aciz insan, dansçı, zavallı kız...”

Eşit, Engelsiz Aşk ve Erişilebilir Meşk

Mihri İlke Çeperli, Beyza Ünal

homoibretus@gmail.com

beyzaunal7@gmail.com

Sayı 59 Ocak 2019

Yerli ve milli tanışma uygulaması Tandır, engel tanımayan arkadaşlıklar diler

Engelsizplayboy: selam

Kuymakprens61: selam

Engelsizplayboy: ilke ben

Kuymakprens61: yasemin ben de

Engelsizplayboy: yaş kaç

Kuymakprens61: 23 sen

Engelsizplayboy: 24

...

Kuymakprens61: fotoğrafında neden baston var kaza mı geçirdin?

Engelsizplayboy: hayır görme engelliyim ben

Kuymakprens61: anladım zor tabi

Engelsizplayboy: yoo değil

Kuymakprens61: yerinde olmak istemezdim, tedavisi falan yok mu?

Engelsizplayboy: Hayatın tadını çıkarmam için tedavi olmam gerekmiyor

Kuymakprens61: insanlar çok anlayışsız ya 😞

Engelsizplayboy: fark etmez ben severim anlatmayı :()

Kuymakprens61: kusura bakma ben daha önce hiç böyle biriyle konuşmadım, yanlış bir şey söylemek istemem

Engelsizplayboy: Hafta sonu bir kahve içelim tanışmış olursun

Kuymakprens61: Yanlış anlama ben başkalarını kırabilen biri değilim

Engelsizplayboy: kırsan da temizlerler alt tarafı bir fincan kahve

Kuymakprens61: bak, sana şimdiden ümit verirsem seni büyük bir yıkıma hazırlamış olurum, hayatta en son isteyeceğim şey bir insanın benim yüzümden acı çekmesi

Engelsizplayboy: Espresso o kadar da acı bir kahve değil bence

Kuymakprens61: dalga geçme ya, ciddi bir şey konuşmaya çalışıyorum şurda

Engelsizplayboy: konunun benimle ilgisini çözebilirsem dahil olucam söz

Kuymakprens61: peki, açık konuşucam. Engelli olduğun için benden bir eksiğin olduğunu düşünmüyorum aklına yanlış bir şey gelmesin, ama ben bu sorumluluğu alabileceğimi düşünmüyorum üzgünüm

Engelsizplayboy: Ben de sağlam olduğun için benden bir fazlan olduğunu düşünmüyorum merak etme.

Kuymakprens61: canım lütfen zorlaştırma, ben senin iyiliğin için elimden geleni yapıyorum lütfen bana yardımcı ol

Engelsizplayboy: Önyargularından sıyrılıp gerçeklerle yüzleşmene ben yardımcı olamam, hoşça kal.

.

Kuymakprens61 başarıyla engellendi.

Nickmickyok: selam

Dionysiac: selam

Nickmickyok: nickin güzelmiş, anlamı ne?

Dionysiac: yunan mitolojisindeki dionysos'tan gelen bir kelime, kendinden geçiren, coşturan gibi bir şey...

Nickmickyok: mmm, çok iddialı.

...

Nickmickyok: ya, ben hiç engelli biriyle sohbet etmemiştim, çok eğlenceliymişsin.

Dionysiac: ama bu benimle alakalı bir şey, bütün engellilere genellemezsen sevinirim.

Nickmickyok: hahahah peki, yanlış anlamazsan bir şey soracağım, keşke engelli olmasaydım diyor musun hiç?

Dionysiac: evet, böyle sorular gelince diyorum. beynim yanıyor.

Nickmickyok: ya, ne bileyim, engelli olmasan çok güzelsin aslında, eğlencelisin, zekisin...

Engelli olmasaydın kesin şu an sevgilin olurdu ya da yazıştığın birsürü erkek...

Dionysiac: tabii... şimdi süt gibiyim, tertemiz ve saf. bırak sevgili olmayı, öpüşmeyi, sevişmeyi, aklımdan bile geçirmiyorum. meleğim ben, melek.

Nickmickyok: hayır, engelliler sevişmiyordur demiyorum, siz de insansınız sonuçta, cinsellik de bir ihtiyaç.

Dionysiac: ah, teşekkürler bizi de insandan saydığın için... hem ihtiyaçtan değil, gayet sevdiğimiz, istediğimiz için sevişiyoruz. sevildiğimiz, istendiğimiz için falan. bilmiyorum sana ne ifade ediyor da...

Nickmickyok: valla heyecanlı oluyor, biraz daha anlatsana.

Dionysiac: kusura bakma, yazıştığım diğer erkekler bekliyor. seninle daha fazla vakit kaybedemeyeceğim.

.

Nickmickyok başarıyla engellendi.

Nickmickyok: selam dostum nasılsın

Engelsizplayboy: iyiyim sen

Nickmickyok: sağol iyiyim ben de. yanlış anlamazsan bir şey sorucam, engelli misin?

Engelsizplayboy: evet görme engelliyim doğru anladım sanırım

Nickmickyok: anladım kardeşim, ee bulabildin mi kendine uygun birini?

Engelsizplayboy: yok hepsi bir beden küçük geldi :)

Nickmickyok: çok hayat dolusun valla, aşmışsın engelini hocam. bak ne dicem, ben burdan bi kadınla tanıştım, nicki dionysiac, o da senin gibi, bi tanışın iyi anlaşırız

Engelsizplayboy: ya, demek rock dinliyor, bilim kurgu seviyor, satranç oynuyor ve sahilde dolaşmaktan hoşlanıyor:)

Nickmickyok: valla hiç bilmiyorum ki.

Engelsizplayboy: aynı benim gibi olduğuna nasıl emin oldun peki

Nickmickyok: yani şey, onun da bacakları engelli, birbirinizi tamamlarsınız diye dedim ben.

Engelsizplayboy: anladım, kreşteki eksik parçayı bulma oyununu çok sevmişsin anlaşılır. sana tavsiyem insanları tek bir özelliğine göre değerlendirmeyen birini bulman, kişiliğini tamamlarsın.

Nickmickyok: ben sana yardım etmeye çalışıyorum, şu tavırlara bak. sen engelini kendine kompleks yapmışsın. kendinle barışık olmayı, engelikle dalga geçebilmeyi öğrenmeden seni bu halinle kabul edecek birini zor bulursun.

engelsizplayboy başarıyla engellendi

NE KADAR ŞANSLIYIM BİLEMEZSİN

Mustafa İşçier

mustafaiscier@gmail.com

Sayı 59, Ocak 2019

Merhaba Değerli Okurlar, yazıma “Olacak O Kadar” diyerek başlamak istiyorum:

“Aç gözünü seyret tekrarı yok bunun
İşimiz muhabbet efkarı yok bunun
Arada bir dilimiz sürçer ise af fola
Susmasını biliriz de kemiği yok bunun.”

Birçok kör arkadaşımız görülmezlik hikayeleri yazmıştır veya görülmezliğin körler için bir kader imtihanı olduğunu var saymanın ötesinde bizzat bu hikayeyi yaşamıştır. Öyle ki Engin Abi'nin görülmezlik hikayelerini derleseک kitap olur. O derece hayatımıza girmiş ve hangi konumda olursak olalım, hangi ad ve sıfatı taşırsak taşıyalım görülmezlik hikayesinin bir parçası olabiliyoruz. Hatta baş kahramanı olduğumuz da yadsınamaz bir gerçek. Peki bizde mi problem yoksa karşı tarafta mı? Neden görmüyor ki bu insanlar? Kör müler onlar da bizim gibi birader? Nedir bu iş? Bana sorarsanız; evet, çoğu zaman biz körler görülmez oluyoruz. Ama unuttuğumuz bir şey de var ki: etrafımız gören körlerle çevrili. Elindeki telefonuyla uğraşırken, yanında olan bitenin farkında olmayan, taktığı kulaklığın ötesinden gelebilecek sese ister istemez kulağını tıkayan bir yığın insan var çevremizde. Kimin iç dünyasında neler dolaşıyor? Kimin zihnini o an ne meşgul ediyor bilinmez. Bilinmesi gerekmiyor pek tabii... Çoğumuz tanık olmuşuzdur veya birinden duymuşuzdur; yolda yürürken, merdivenden inerken, ansızın bir elemanın tak diye göğsümüzün veya ona yakın bir noktanın tam hizasına kafasını gömdüğünü. Şaşkın biraz da ürkek bakışlarla özür dilediğini. Hatta bazıları da özür bile dilemeden hiçbir şey olmamışçasına kaçır adımlarla yanımızdan uzaklaşmıştır. İşte satır aralarında sıraladığım durumların hepsi gören körlerin anlık vakalarıdır.

Bir de anlık olmasına karşın uzun yıllar geçse dahi izleri silinmeyen, kimi zaman güldüren kimi zaman ise düşündüren anlar/olaylar vardır yaşadığımız. İşte ben de o anlardan birini sizlerle paylaşmak istiyorum. Sene 2010. Aylardan Eylül. Hiç unutmuyorum Eylül ayının son haftasındayız. Ben de hazırlığı bitirmiş, daha yeni bölüme geçmişim. 1. sınıfta Tarih bölümü ve diğer bölümlerin ortaklaşa aldığı zorunlu derslere ilk haftanın heyecanı ile gidiyorum. Birçok bölümden arkadaşım ile birlikte aldığım PSY101 (Psikolojiye Giriş) dersine giriyorum. Ders, Boğaziçi Üniversitesi'nin Uçaksavar Kampüsü'nde bulunan Ayhan Şahenk binasındaki konferans salonunda veriliyor. Neredeyse 500 kişilik bir salon... Dersin hocası sahnedeki kürsüden bir bilim insanı olarak psikolojiden bahsediyor. Introduction dediğimiz konuya giriş ve temel bilgiler sıralanıyor. Gayet normal bir gün ve gayet normal bir şekilde ilerliyor her şey. Fakat olayın seyri ders bittikten sonra, millet dağılmaya başlayınca değişiyor. Derslikten ayrılma işini ağırdan alıyorum. Çıkışa daha rahat ulaşmak için alanın boşalmasını bekliyorum. Sessizlik ortama hakim olunca, yavaşta "Bastona kuvvet" diyip salonda ilerliyorum. Çok da planına hakim olmadığım bir yer aslında burası. Ama yardım almadan yolumu bulmak istiyorum. Ön sıralarda oturmuş olduğumdan çıkışa giderken yönümü kaybediyorum. Bir türlü çıkış kapısını bulamıyorum. Kapana sıkışmış gibiyim. Halime gülsem mi ağlasam mı bilmiyorum. Bütün bunları düşünürken, bir yardım elini omzumda hissediyorum. "Yardımcı olmamı ister misin Mustafa?" diyor bana. Nazik teklifi geri çevirmiyorum tabii ki. Hazırlıkta intermediate sınıfında birlikte olduğum arkadaşım, bölümdeyim Fahriye Evcen'le binanın çıkışına kadar yürüyorum. Ayhan Şahenk'in önünde ayak üstü biraz sohbetten sonra, Fahriye'ye teşekkür ediyor ve vedalaşıyorum. Aradan çok bir süre geçmeden, bir eleman yanımda beliriyor. "Merhaba" diyor bana ve hemen söze giriyor. "Abi daha demin yanında olan kişi kimdi biliyor musun?" diyor ve "Fahriye Evcen'di" diye de ekliyor. "Sen salonda yönünü kaybedince sana yardımcı oldu. Çıkışa kadar da getirdi" diye konuşmasını sürdürüyor. "Abi senin yerinde olabilseydim keşke o an için! Çok şanslısın" diye monolog devam ediyor. Ben de sitemkar bir üslupla, o anda, o salonda, kapana sıkışmış bir fare olma hissini yaşadığım için, "Çok şanslıyım, evet" diyebiliyorum sadece. Fahriye'nin koluna girmeyi düşleyeceğine, benim yanımda olsaydın keşke diyemiyorum. Sözüm, zülfü yare dokundu mu? Tam yerine rast geldi manzara koydu mu? Bilmem. Yaşadığım bir olay üzerinden gören kör tipolojisini anlatmaya çalıştım sadece.

Toplumdaki Sakat Algısının Edebiyattaki Yüzü; Polisiye türünün sakat olmayan sakat katilleri

Habil bozkurt

bozkurthabil@gmail.com

Sayı 59, Ocak 2019

Polisiye türünü sever misiniz? Bu türde yazılmış herhangi bir roman okudunuz mu? Veya mevzuu suç olan bir film seyrettiniz mi? Polisiye türüne alakası bulunanlar aşağıda sözünü edeceğim polisiye kahramanlarını hemen tanıyacaklardır. Polisiye türüyle ilgilenmeyen arkadaşlar da bu yazı vesilesiyle tanılar İnşallah. Neyse; girizgahı fazla uzatmadan, yazacağımız bir polisiye roman senaryosuyla, şu sakat kılığında aramızda dolaşan seri katilleri tanıyıp, toplumdaki mevcut sakat algısını pekiştiren işlevlerini kavramaya çalışalım.

Başkomiser Orhan'ın telsizine, terk edilmiş bir inşaatta bir kadın cesedi bulunduğu ihbarı gelir. Kadın önce tecavüze uğramış; ardından da boğularak öldürülmüştür. Başkomiser Orhan, bir an önce katili bulabilmek için tahkikata başlar. Cinayet hadisesi ile alakalı ifadesini aldığı şahıslar arasında, o civarda yaşayan sakat 1 genç vardır. Gerek başkomiser Orhan, gerek diğer polisler sakatlığından ötürü genci fazla zorlamamaya özen gösterirler. Hatta bu tür ifade alma işlemlerinde kötü polisi oynamayı huy edinmiş olan komiser yardımcısı Ali bile o sakat gence son derece sevecen davranır. Gel gelelim, toplanan deliller ışığında, asıl katilin polislerin karakola bile götürmeye gerek duymadıkları o sakat genç olduğu anlaşılır. Genç aslında sakat değildir; daha kolay cinayet işleyebilmek için sakat numarası yapmaktadır. Hikâye sona erip polisler genci yakalamaya geldiğinde, genç, hikâyenin başından beri üzerinde oturduğu tekerlekli sandalyeden fırlar. Ve kaçmaya başlar. Ancak yakalanmaktan kurtulamaz. Herkes, asıl katilin, başından beri sakat olduğu sanılan o genç olduğunun ortaya çıkmasından ötürü şaşırılmış ve korkmuştur.

Bu benim yazımı anlaşılabilir kılmak için kafamdan uydurduğum bir hikâye. Ancak polisiye türünün ortaya çıktığı tarihlerden bugüne, Cinayet işlemek için sakat numarası yapan katil tiplmesi, Türk ve dünya polisiyesinin adeta bir karakteri haline geldi. Bu türün tüm yazarlarının en az 1 romanında, her polisiye film yönetmeninin en

az bir filminde onlara rastlamak mümkün. Üstelik her hikâyede aynı rolde karşımıza çıkmalarına rağmen polisiye yazarları onlardan bir türlü vazgeçemiyorlar. Peki nedir sizce, söz konusu türün yazarlarını, katilleri ısrarla tekerlekli sandalyeye oturtmaya iten sebep? Aslında bu sorunun cevabı polisiye türünün özünde gizli. Kadınların kaçırlıp tecavüze uğradığı, insanların öldürüldüğü hikayeleri okur gözünde cazip kılan şey içlerinde barındırdıkları gizemdir. Bir polisiye romanı elinize aldığınız zaman otomatik olarak romanın yazarıyla bir mücadele içine girersiniz. Siz hikâye bitip her şey ortaya çıkmadan önce, katilin kim olduğunu tahmin etmeye çalışırken; yazar da kalemiyle yaptığı manevralarla, asıl katilin okurları tarafından önceden tahmin edilmesini zorlaştırmaya çalışır. Çünkü sonu başından belli olan 1 romanı kimse alıp okumaz. Bu yüzden polisiye yazarı mümkünse her satırıyla okurlarının karşısına onları hem şaşırtacak, hem korkutacak 1 sürprizle çıkmak zorundadır.

Tam burada, polisiye türünün meşhur 'sakat olmayan sakat katilleri' yazarın imdadına yetişir. Bunlar hikâye boyunca tekerlekli sandalyelerinde otururlar. Hikâye sona erip asıl katilin kendileri olduğu anlaşılınca da tekerlekli sandalyelerinden fırlayıp sıradan okuru şaşırtmayı ve korkutmayı başarırlar. Hatta sıradan okur 1 tarafa bazen gedikli polisiye okurlarının bile, cinayet işlemek için sakat kılığına giren katil numarasını yedikleri olur. Bunun nedenlerine geçmeden önce siz okurlarıma birkaç soru daha sormak istiyorum. Sizce bir sakat cinayet işleyebilir mi? Bir sağır hırsızlık yapabilir mi mesela? Ya da bir kör bir kadına tecavüz edebilir mi? Bu soruları bazı okurlarımın yadırgayacaklarını bilerek sordum. Çünkü polisiye türündeki sakat numarası yapan katil merakının da, aradan bir asırdan fazla 1 süre geçmesine rağmen bu kurgunun hala işe yarar olmasının da temel sebepleri bu soruların cevaplarında gizli. Dikkat ettiniz mi Bilmem, bu tür kurgularda çoğunlukla katil sakat numarası yapan bir sağlam oluyor. Bendeniz bir polisiye okuru olarak bu tür hikayelerin sonunda katilin gerçekten sakat bir kişi çıktığını görmedim. İşte toplum bilincindeki sakat algısı burada devreye giriyor.

Bilindiği gibi bir anlatının, masal değil de inandırıcı bir hikaye sayılabilmesi için, olmazsa olmaz şartlardan birisi de, kurgusunun yaşanmış ya da yaşanması muhtemel bir olay örgüsüne dayanmasıdır. Biz her ne kadar sakatların da sağlamlar kadar suç işleme potansiyeli bulunduğuna inansak da; hiçbir polisiye yazarı, okurunu tüm bu cinayetleri gerçekten sakat olan birisinin planlayıp uyguladığına inandıramaz. Buna çoğu zaman yazarın kendisi de inanmaz zaten. Dolayısıyla hem yazara hem

okuruna göre bir sakat cinayet işleyemeyeceği, bir sağır hırsızlık yapamayacağı, ya da bir kör bir kadına tecavüz edemeyeceği için, senaryo gereği bu suçları işlediği varsayılan karakterlerin suç işlemek için sakat numarası yapan sağlamlar olması gerekir. Hatta bu durum, hikâyenin sonunda katilin tekerlekli sandalyesinden kalktığı bir sahneyle de, herhangi 1 şüphe kalmayacak şekilde okurun zihnine yerleştirilmeye çalışılır.

Özetle söylemek gerekirse, polisiye türünün sakat olmayan sakat katilleri, geçmişte olduğu gibi günümüzde de polisiye okurunu korkuturken, aynı zamanda zihnindeki sakat algısını pekiştirmeye devam ediyor.

Yazıma nihayet vermeden önce, size hem katilin hem maktulün sakat kılığına girdiği, bir genç kızın yanlış kürtaj neticesi tekerlekli sandalye kullanmak durumunda kalmasının, iki korkunç cinayete zemin hazırlamasını konu alan bir polisiye diziden bahsedeceğim. Dizinin ismi kanıt. Memleketimizin sayılı adli bilim uzmanlarından Sevil Atasoy'un danışmanlığını yaptığı dizinin üçüncü bölümünde geçiyor hikayemiz. Ben yazının fazla uzamaması için, dizinin ayrıntılarına bu yazıda girmeyeceğim. Dizinin ilgili bölümünün Youtube linkini aşağıya kopyaladım zaten. Ama yine de dizi hakkında birkaç ipucu vereyim. Bu dizide cinayet işlemek için sakat kılığına giren, üstelik ilaçla uyuttuğu kurbanını cinayet mahalline tekerlekli sandalyeyle taşıyan, kız kardeşini sakat kaldığı için zehirleyip öldüren bir katil var. Şayet bu yazım dergide yayınlanacak olursa gelecek sayıda diziyi sakatlık açısından ele alıp bu azılı katilin maskesini düşüreceğiz inşallah.

<https://www.youtube.com/watch?v=IsUlsjis0w>

EZBERE ESASLARLA DIŞARIDA BIRAKILANLARA

DAİR

Bahar Yavuz

psybahar@gmail.com

Sayı: 59, Ocak 2019

Merhabalar sevgili okurlar. Çalışma alanı temelde engelli hakları olmasa bile, ürettiği fikirlerle eşit, erişilebilir, engelsiz hayat mücadelemizle bir yerde kesişen, duruşuyla da beraber yürüyebileceğimiz insanlarla söyleşmeye devam ediyorum. Bu ay da TRT Avaz'ın bu ay yayınlamaya başlamayı öngördüğü Şefkate Muhtaç programını bir bahane bilerek keyifle okuyacağınız güzel bir insanla engelli çocuk meselesini konuşmak istedim.

İyi okumalar

Bahar: Merhabalar. Sevgili ezgi hoş geldin. Trt Avaz'da ocak ayı itibariyle yayınlanacağı belirtilen Şefkate Muhtaç programı tanıtım twitiyle bu röportajımızın tohumları atıldı aslında. Kamuoyuna, Ekranlara konulmak istenen engelliler ve onların ailelerinin yaşamları olarak yansıtıldı. Trt avaz tanıtım twitinde “engelliler yardıma değil sevgiye muhtaç” diyordu. Ben de kaliteli ve özverili bir çocuk hakları savunucusu ve farklılıkların çocuklara aktarımı konusunda kafa yoran biri olarak seninle bu konuyu ele almak istedim.

Evvela okurlarımıza kısaca kimsin, neler yaparsın, biraz bahseder misin?

Ezgi: Adım <ezgi Koman Ben uzunca zamandır çocuk hakları alanında çalışıyorum. Çocuk gelişim uzmanıyım. 2005 Yılında çocuğun insan hakları alanında çalışmalar gerçekleştiren Gündem Çocuk Derneği'nin kurucuları arasında yer aldım ben de. 2016'da ne yazık ki yayınlanan bir KHK'yla derneğimiz kapatıldı, ama hala çocuk haklarıyla ilgili çalışmalara devam ediyoruz. Çünkü, keşke dernekleri kapattıkları zaman, ihlaller de ortadan kaldırılmış olsa. Ama biliyoruz ki, çocuk insan hakları alanında ihlaller hala devam ediyor. Hatta bazı alanlarda derinleşerek devam ediyor. Bu anlamda da evet çocuk hakları alanında çalışıyorum ben.

Bahar: Her ne kadar tepkiler sonrasında silinmiş olsa da Trt Avaz'ın twiti ve Şefkate Muhtaç programının vitrin kısmı sana neler düşündürdü?

Ezgi: Böyle bir twitin ilk hissettirdiği şey... Aslında kötü hissettiriyor. Bunca zamandır engellilerle ilgili pek çok çalışma var. Her alanda eşitlik mücadelesi veren insanlar olarak öyle bir şey görmek bir yandan hakikaten üzücü. Ama öte yandan o kadar şaşırtıcı değil çünkü toplumun bu algısına, devletin bu algısına o kadar aşınayız ki, toplumun çeşitli gruplarına yönelik hep eksik, hep bir şeylere muhtaç, işte sevgiye muhtaç, işe muhtaç eğitime muhtaç olarak gören bir yaklaşım var. Açıkçası bu yaklaşım, sadece engellilere yönelik de değil. Bu yaklaşım, zaman zaman çocuklara yönelik, zaman zaman yaşlılara yönelik, zaman zaman başka gruplara yönelik olabiliyor. Başka şekillerde karşımıza çıkabiliyor. Evet bu esaslar çeşitli toplumlara göre değişiyor olabilir ama küresel olarak genellikle ekonomik modellerle ve dünyanın her yeri için geçerli birtakım yanları da var. Türkiye özeline baktığımızda bu esas her zaman Türk, erkek, beyaz, yetişkin, genç, engeli olmayan, Müslüman, sünni diye devam edebiliyor. Eğer her kim bunun dışındaysa bu tür yaklaşımlara maruz kalabiliyor. Engelliler tam da bunun dışında kalamıyor, özellikle de kapitalizmin bu küresel ekonomik modelde istenildiği kadar hızlı olunmadığı düşünülduğünde...

Sevilmeye muhtaçlık, korunmaya muhtaçlık meselesi de tam bununla ilgili aslında. Siz zaten onu o kadar toplum dışına itmişsiniz ki, onunla ilgili yapacağınız her şeyi sanki bir muhtaçlık üzerinden kuruyorsunuz. Halbuki engellileri de tıpkı çocuklar, kadınlar, LGBTİ'ler gibi yaşamın eşit ortakları olarak görürseniz onların sevgiye muhtaç olduklarını falan düşünmezsiniz. Düşünmek zorunda da değilsiniz. Sadece hakları ve özgürlükleri vardır ve devlet bu hakları ve özgürlükleri yerine getirmekle yükümlüdür. TRt devletin televizyonu oldukça, bir şekilde devletin algısını da yansıtıyor. Bu anlamda hakikaten üzücü tabii ki. Hala bir muhtaçlık, hala bir acıma duygusuyla yaklaşıyor. Orası tekrar bizim insan hakları hareketi açısından dönüp bakacağımız yerler. Çünkü, biz yıllardır, engellilerin de, çocukların da, kadınların da hakları, özgürlükleri olan bireyler olduğunu söyleyip duruyoruz. Ama demek ki yeterince bu konuda toplumda ve devlette bir algı dönüşümü sağlayamadık. Tabii ki elde edilen pek çok kazanım var. Ama yine de sanırım var olan bu algıyı değiştirmek, dönüştürmek gibi paradigmlar, daha eşitliğe, daha insan haklarına dayalı paradigmlar kurmak gerekiyor.

Bahar: Engelli çocuklar üstüne de kafa yorduğunu biliyorum. Engelli çocukların hayatını, beklentilerini akranlarına anlatmak için bir fırsat geçse eline bunu ne şekilde yapardın? Bu aktarımda kullandığın dil ve araçlarda olmazsa olmazların neler olurdu?

Ezgi: Engelli çocukların hayatını, beklentilerini akranlarına aktarma için elime bir fırsat geçse ki, zaman zaman geçiyor aslında. Bunu anlatırken sadece eşitliği anlatmamız gerekiyor. Yani sanki başka bir şey anlatmak gerekmiyor. Herkesin farklı özelliklere, farklı potansiyellerine, farklı ypaabilirliklerine rağmen hepimizin nasıl da eşit olduğu ne kadar da aslında insanlık açısından mutluluk verici olduğunu...

Bunları anlatmak gerekiyor. Her birimizin eşit olduğunu, hak ve özgürlükler açısından, elbette bazılarımızın eşitleyici bir takım mumelelere gereksinim duyduğunu... Ama eşitlik meselesini ve bu hayatı nasıl birlikte yaşayacağımızı birlikte kurgulayarak herhalde anlatırdı ki, zaman zaman fırsat elime geçtiğinde de bu şekilde anlatmaya çalışıyorum. Dolayısıyla hak ve özgürlükler, eşitlik ve adalet kavramları herhalde olmazsa olmazdı bütün bunlar açısından.

Bahar: Çocuklarla tecrübelerin, sana engelli çocukların kendilerini ifade etmek söz konusu olduğunda akranları karşısında durumlarına dair ne söylüyor?

Ezgi: Çocuklarla zaman zaman bir araya geliyoruz. Bir araya geldiğimiz çocuk grupları içerisinde çeşitli engelliliğe sahip olan çocuklar da oluyor. Ben uzun süre engelli çocuklarla da çalıştım aslında. İşitme engelli çocuklarla, dil problemi olan çocuklarla çalıştım. Tabii ki o çocuğun hangi öyküyle size geldiği, nasıl bir yerde bulduğunuz vs. çok önemli. Ama şöyle bir şey var ki, aslında galiba yetişkinlerin daha fazla önyargıları var çocukların kendilerine, akranların birbiri arasındaki önyargılarına oranla. Çocuklar bu önyargılarla karşı karşıya kalıyorlar. Bizim bir çalışmamız vardı, Çocuk Dostu Belediye diye, Çankaya Belediyesi'nde, bir danışma kurulu kurulmuştu. Tabii bu danışma kurulunda yetişkinlerden daha fazla çocuk vardı ve engelli arkadaşlarımız, engelli çocuklar da vardı. Sanırım hem bizim de dahil olduğumuz, yani Gündem Çocuk ekibinden arkadaşların da dahil olduğu, hem dışarıdan da yetişkinlerin, profesörlerin,, şehir planlamacılarının, sosyal hizmet uzmanlarının da dahil olduğu bir danışma kuruluydu bu. Belediye'ye birtakım danışmanlık hizmetleri yapacaklardı. Tamamen çocuk katılımını odaklayan bir şeydi. Vallahi ora biz sınıfta kaldık. Birtakım ilkeler oluşturmuştuk, işte oy hakkı var, birbirinin sözüne çok önem verir şeklinde, onların haklarına ve özgürlüklerine saygı duyar şeklinde bir yapı kurmaya çalışmıştık. Ama burda en çok yetişkinler falso verdiler. Çocuklar çok kolay bir şekilde buna uyum gösterdiler. Kendi potansiyellerini ortaya çıkardılar. Ama yetişkinlerde çocuklara, engellilere hep böyle bir eksik, olması gereken, henüz tamamlanmamış varlıklar olarak baktıkları için, oralarda birtakım algı değişikliklerine ihtiyaç oldu. Ama çocuklar bize çok fazla şey öğrettiler. Genel olarak topluma da böyle, yani tabii engelli çocuklar diğer çocuklara oranla bu eksik ve olmamışlık algısına daha fazla maruz kalıyorlar. Çünkü bu algıyla tüm çocuklar bir şekilde muhatap oluyorlar ne yazık ki. Eksik bireyler olarak algılanıyorlar. Henüz büyümemiş, eksik varlıklar olarak algılanıyorlar. Henüz olmamış ama olacak olarak düşünülüyorlar. Engelli çocuklar çok daha fazla bu algıya maruz kalıyorlar. Yani tabii ki bu onların bütün yaşantılarını etkiliyor. Ama onlara bir fırsat tanındığında, kendilerini ifade etme olanakları yaratıldığında biz diyoruz ki çocuklar potansiyellerini son derece olumlu bir şekilde ortaya koyabiliyorlar. Bunu aslında onlar da biliyorlar ve bir yandan da talep ettikleri şey bu. Bu zaten hepimizin yükümlülüğü. Çocuk Hakları Sözleşmesi açısından da hem

devletler hem de herkes çocukların çerisindeki potansiyeli bir şekilde ortaya çıkarma konusunda sorumluluğa sahip. Engelli çocuklar için bu çok daha önemli bir sorumluluk. Bu bir lütuf değil, dediğim gibi çok önemli bir sorumluluk. Orda da en önemli şey sanırım çocukların bir arada olduğu yetişkinler. Engelli çocukların, daha doğrusu tüm çocukların nasıl bir yetişkinle bir arada oldukları çocukların kendini nasıl hissettiğini, kendi potansiyellerinin ne kadarını ortaya koyabildiklerini, kendilerini ne kadar eşit hissettiklerini, ne kadar özgür, ne kadar mutlu hissettiklerini belirleyen bir etmen. Hakikaten hem de akranlarının, çocukların birbirlerine karşı nasıl davrandıklarını da etkiliyor hangi yetişkinlerle birlikte oldukları. Dolayısıyla da bütün sorumluluk yetişkinlerde. Onlara olanak sağlamak, onlara inanmak, onların potansiyellerine güvenmekle ilgili bir şey. Bir de o esastan sıyrılmak gerekiyor galiba. Ezbere bir esas o, kendi sınıfınızda da, ya da kendi çocuk grubunuzla çalışırken de illa, hepimizin maruz kaldığı esasın benzer olan şeyleri odak olarak alıyorsak, hakikaten mutlaka birilerini dışarıda bırakıyoruzdur. Dışarda kalanların başında da engelli çocuklar geliyor. . Bunu yapmaya hiçbir şekilde hakkınız yok. Dediğim gibi bütün bunlar bir eşitlik mücadelesi. İnsan haklarının zaten özü bu. Her bir insanın ne kadar eşit olduğu, ne kadar içinde potansiyel olduğu,, ne kadar hayatı dönüştürme gücü olduğuna inanırsak sanırım bütün davranışlarımız, tutumlarımız da bu şekilde dönüşebiliyor. Bu anlamda eşitlik herhalde insanlığın en önemli kavramlarından bir tanesi..

Bahar: Bu keyifli röportaj ve önemli konu hakkında fikirlerini bizimle paylaştığın için teşekkür ediyorum.

Ezgi: Ben teşekkür ederim, hem böyle bir konuyu gündeme getirdiğin için , hem de ben kendi düşüncelerimi paylaşma olanağı bulduğum için. Umarım, bütün bunlar bir şekilde çocukların hayatına olumlu bir şekilde yansır. Çok teşekkürler.

Rehber Köpekle Yaşamak

Mustafa Keskin

mkeskin@ku.edu.tr

Sayı 59, Ocak 2019

Rehber köpeğim Tabs ile, tüm okuyucularımızı sevgiyle selamlıyoruz. Bu yazıda, Tabs ile olan yaşantımızı özetlemeye çalışacağım. Kendimizi tanıtmakla işe başlayalım...

Ben Kimim?

26 yaşındayım, Eskişehir doğumluyum ve sekiz senedir İstanbul'da yaşıyorum. Koç Üniversitesi'nde hukuk lisans ve yüksek lisans eğitimlerimi tamamladım. İki senedir Aygaz'da hukuk müşaviri olarak çalışmaktayım. Annem, babam, kardeşim ve Tabs ile birlikte yaşıyorum.

Rehber Köpek Tabs Kim?

25 Ocak 2017 yılında İstanbul'da doğdu. Erkek ve cinsi golden. 2 aylıkken, Rehber Köpekler Derneği tarafından aday yavru köpek olarak seçildi. İstanbul'da gönüllü aile ile bir sene yaşadı ve onlardan temel eğitimini aldı. Daha sonra altı ay boyunca rehber köpek eğitimini aldı. 5 Kasım 2018 tarihinde Mustafa Keskin ile eşleştirildi ve beraber 3 haftalık bir eğitime tabi tutuldular. 3 haftanın sonunda yapılan sınavı geçerek sertifikalarını aldılar ve birlikte yaşamaya başladılar. Tabs Türkiye'nin dördüncü rehber köpeği.

Tabs ile Gündelik Hayatımız

Tabs ile sabah erken kalkıyoruz. O mamasını yerken ben kahvaltımı yapıyorum. Bununla birlikte Tabs günde iki öğün yediği mamasının bir öğününü yemiş oluyor. Evden çıkmak için gerekli hazırlıkları yapıyoruz. Tabs'e iki tasma takmam gerekiyor. Biri diğer köpeklerde de olan, boyna takılan tasma. Bu tasma taktığım kısa kayış sayesinde, Tabs verdiğim komuta uymadığında onu yönlendiriyorum. İkinci tasması ise göğüslük yani Tabs'in görev tasması. Bu bir yelek gibi düşünülebilir. Hem göğüsü hem de ön ayaklarının arkasını kavriyor. Bu görev tasmasına takılı dikdörtgen şeklindeki çubuk sayesinde, Tabs'in hareketlerini anlayabiliyorum.

Evden çıktığımızda, Tabs'e işe gittiğimizi söylüyorum. Kendisi rotayı öğrendiğinden, benim ilave komutlarıma ihtiyaç duymadan sağa sola dönerek ilerliyor. İşe giderken kullandığımız metro yakınındaki parkta tuvalet ihtiyacını gideriyor. Metroyla işe gidiyoruz. Tüm gün boyunca masanın altında beni bekliyor. Masanın etrafında dolaşiyor, suyunu içiyor, oyuncaklarıyla oynuyor ve uyuyor. Öğle aramda, dışarı çıkarıyorum onu. Tekrar tuvalet ihtiyacını gideriyor. Hava güzelse, dışarıda yürüyüş yapıyoruz. Hava güzel değilse, şirketin altındaki spor salonunda Tabs ile oyun oynuyoruz. Günün ikinci yarısında ofise dönüp çalıştıktan sonra, akşam tekrar spor salonuna iniyoruz. Ben spor yaparken, Tabs etrafımızda dolaşiyor. Spordaki arkadaşlarla oyun oynuyor. Metroyu kullanarak eve dönüyoruz. Tabs tuvalet ihtiyacını giderdikten sonra eve geliyoruz. Ben akşam yemeğimi yiyorum Tabs ise ikinci ve son öğünü olan akşam mamasını yiyor. Tabs'in tüylerini tarıyorum ve uyumadan önceki zamanı kendime ayırıyorum. Uyuyacağım zaman, yatağımın yanına Tabs'in havlusunu seriyorum ve Tabs'ı çağırıyorum. Gelip havlusunun üstüne yatıyor.

Bir günümüzün özetini geçtikten sonra, gelin akla gelen soruların bir kısmını beraber yanıtlayalım.

Tabs Ne Yer Ne İçer?

Yukarıda da bahsettiğim gibi, Tabs sabah ve akşam olmak üzere, iki öğün kuru mama yiyor. Kuru mama Rehber Köpekler Derneği tarafından ücretsiz karşılanıyor.

Kuru mama dışında, yoğurt, elma, çok az muz, et, çok az salata veriyorum. Bu yiyecekleri mama kabında vermek gerekiyor. Çünkü yolda gördüğü her şeyi yememesi gerekir. Golden cinsi köpekler, laf aramızda biraz pis boğaz oluyor. Her şeyi ama her şeyi yemek istiyor. Masum bakışlarıyla yemek yiyen insanın vicdan azabı çekmesine neden oluyor.

Köpeğin ulaşabileceği bir yerde bir kap suyunu sürekli bulundurmak gerekiyor. Malum bir bardak su alabilir miyim şeklinde cümle kuramıyorlar.

Tabs'in Temizliğini Nasıl Yapıyorsun?

Rehber köpek, görme engelliyle birlikte evde yaşamak zorunda. Dolayısıyla temizliği bizim için önemli. Biz eve ayakkabıyla girmedimizden, eve geldiğimizde Tabs'ın ayaklarını silmem gerekiyor. Ayakları çamurluysa havlu veya havlu peçeteye önce siliyorum. Sonra ıslak mendille temizliyorum. Yağmurlu havalarda üstüde ıslanıyor, çamur oluyor. Havluyla vücudunu da temizliyorum.

Her gün, genelde akşam, Tabs'in tüylerini tarıyorum. Taramak kan dolaşımını hızlandırdığından köpeğe iyi geliyor. Köpeği tarayarak dökülecek tüyleri toplamış oluyoruz ve yine tüylerin arasındaki tozlar da dökülmüş oluyor. Ben tarama işlemi için bir köpek tarağı bir de köpek fırçası kullanıyorum. Bunlar insanların kendileri için kullandıklarıyla aynı. Daha sert olanı ve tutmak için saplı olanları düşünün.

Tabs golden cinsi olduğundan, tüyleri çok ve uzun. Özellikle tüy dökme dönemlerinde, evde çok tüy dökülüyor. Koridor ve odamın halısını kaldırdık. Böylelikle halıya yapışmasını önlemiş olduk. Kıyafetime yapışan tüyleri, rulo şeklinde tüy toplayıcısıyla topluyorum özellikle ofiste gün içerisinde birkaç kere bu ruloyu üzerimde gezdiriyorum.

Tabs Bey'in tüylerini taradığım gibi, dişlerini de fırçalamam gerekiyor. Bu işi gözünüzde büyötmeyin gayet rahat oluyor.

Köpeklerin tüy yapısı gereği çok sık yıkanmaması gerekiyor. Çünkü yağlı tüy yapıları nedeniyle, ıslandıklarında koku oluyor. İki ayda bir yıkanmaları yeterli. Bazı petshoplarda yıkama hizmeti veriliyor. Tabs'i orada yıkatıyorum. Bir keresinde üzeri

çok çamur olduğu için evde kendim yıkadım. Duşu kabin içerisinde yıkamak kolay oldu. Havlu ve saç kurutma makinesi yardımıyla kuruladım.

Peki Tabs İle Toplu Taşımaya Binebiliyor musunuz?

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin aldığı karar sayesinde, metro, metrobüs ve otobüse rehber köpekle binilebiliyor. Ulaşımında taksiye binerken sıkıntı yaşıyorum. Çoğu taksici köpeği taksiye almak istemiyor. Taksiyle gitmem gereken bir yer olduğunda ve denediğim taksiler bizi almadığımda, Uber çağırıyorum. Uber global şirket politikası gereği rehber köpeği kabul ediyor.

Rehber köpekler uçağa ve trene binebiliyor. Şehirler arası otobüs firmalarına ise bilet almadan önce sormak gerekiyor.

Tags Cafeye, Restorana Gidiyor Mu?

İstanbul'da belli başlı alışveriş merkezleri rehber köpeği kabul ediyor. Dolayısıyla oralardaki cafe ve restoranları tercih ediyorum. Diğer mekanları ise önceden arayıp sormak gerekiyor. Nadiren olumlu cevap alındığını ne yazık ki söylemek zorundayım.

Tags cafe ve restoranda, işyerinde olduğu gibi masanın altında oturuyor. Masaya veya diğer insanların üzerine atlaması söz konusu olmuyor.

Cevaplanmayan sorularınızı, mkeskin@ku.edu.tr mail adresine iletebilirsiniz. Bu arada Rehber Köpekler Derneği'nin sitesindeki Sıkça Sorulan Sorular bağlantısını da ziyaret etmenizi öneririm. Çünkü o sorulara bu yazıda yer vermedim.

<https://rehberkopeklerdernegi.org/cok-sorulan-sorular/>

VUQAR AZERİ'YE VEFALI BİR VEDA

Gülcan Altun

guleycane@gmail.com

Sayı:59, Ocak 2019

Yelda ile tanışmadan önce asla vazgeçemeyeceğimi sandığım, insan sesi formatındaki ekran okuyucuyu, bilgisayarı ilk kullanmaya başladığım zamanlarda lisansıya satın almıştım. O zamanlar şifre ile değil, bilgisayarın kasaşının arkasına takılan ve adına damgıl dediğimiz parmak kadar bir aygıt yardımıyla alabiliyorduk bu sesi. Sonraları, iş ile ev arasında gidip gelen dizüstü bilgisayar kullanmaya başladım. Her seferinde damgılı tak çıkar gıcığıma gidiyordu. Üstelik korkutuyordu insanı: zedelenecek, çatlayacak ve hatta kırılacak diye. Belki de tam da bu sebeple diz üstü bilgisayarlar yoğunlukla kullanılmaya başlanınca, bir zorunluluk olarak bu uygulama yerini, damgıl olmadan şifreyle kullanmaya bıraktı.

Aslında benim konum şu anda bu değil ama bu günleri bilmeyen genç arkadaşlar için kısa bir not düşmek istedim. Bir de Vuqar Azeri olarak bu yazının konusu olan kişinin adını ilk kez duymama sebep bu olduğu için biraz da. Yasal ve doğru bir şey olmadığı aşikâr olan bu sisteme şahsen hiç gereksinim duymasam da dedim ya ben söz konusu kişinin adını bu çalışmasıyla duymuştum ilk. Çok şaşırılmıştım. Nasıl yani? damgılın emeklilik dilekçesi verilip müzeli aygıtlar çekmecesine kitlenebilecekti öyle mi? Gerçi değişen koşullara bağlı olarak ekran okuyucular gelişti, zaten yasal olmayan bu sistem, şifreli kullanım ile birlikte bildiğim kadarıyla işlerliğini yitirdi.

Esas konumuza dönecek olursak, kimdi bu adam? Adından anlaşıldığı gibi Azeri'ydi. Duyduğum dedikodulara göre asıl adı Vuqar Abdurahimov'du ve Azerbaycan'da yaşıyordu. Kendisi kör değildi aslında. Türk körleriyle sohbet odalarında falan çok muhabbetliydi. Özellikle Fulya Akbaba ve Merih Baba adını duymuştum bir de onunla özdeşleşmiş olarak.

Çok sonraları sesli betimlemeli filmlerin tanıtım açıklamalarını okurken aynı ismi bir kez daha gördüm. "Ses montaj: Vuqar Abdurahimov" yazıyordu. Yüzümde şaşkın bir tebessümün yayıldığını anımsıyorum. Yüzüme çok daha şaşkın ama bu sefer acıyla karışık bir hüznü, geçtiğimiz günlerde yerleştirdi Vuqar Bey. SEBEDER Tartışmaları ve üyesi bulunduğum diğer pek çok Google grubunda, Fulya Akbaba, oldukça duygusal bir yazıyla vefat haberini veriyordu. Nasıl yani? Sanki çok yakınlarımda birini kaybetmişim gibi bir hisse kapıldım. Ben böyle hissediyorsam Fulya nasıldı acaba?

Hemen burada bir parantez açıp Fulya Akbaba ile ilgili bir not düşmek istiyorum. Fulya benim için çocukluk günlerimden, gözlerimi ilk kaybettiğim zamanlardan bir isim. Şöyle ki: Ege Üniversitesi Çocuk Servisi'nde yatıyordum. Doktorlar, neden gözlerimi kaybettiğimi çok çeşitli tetkiklerle araştırıyorlardı. Bir gün annem ve başka bir hasta yakınının başka bir odada yatan kör bir kızdan söz ettiklerini duydum. Sonra annemle konuştuk. Onun kabartma noktalardan parmaklarıyla bir şeyler okuduğunu söyledi. Ben ilk kez harflerin nasıl kabartma okunabileceğini onun sayesinde düşlemeye başladım diyebilirim. O zamanlar, çarşamba günleri hastanenin çocuk servisine öğretmen olduğu söylenen bir kadın gelirdi. Çocukları oyun odasında toplar ve çeşitli oyunlar oynatırdı. Bir gün masanın etrafında toplaşmış tombala oynuyorduk. Benim görüşüm o zamanlar hayli iyiydi ve kendim oynayabiliyordum. Fulya da geldi ve öğretmen onu yanına aldı. Onun tombala kağıdını kendisi kontrol ederek onu da kendi çapında oyuna dahil ediyordu. Ben yanına gidip Fulya ile konuşmayı çok istedim. Biraz medeni cesaretim olmadığından biraz da hem benim hem de annemin benim körlüğümü henüz kabullenememiş olmamızdan dolayı, o zaman tanışamadık.

Yıllar sonra bu olayı anlattığım bir arkadaşım ki o da Fulya gibi Aşık Veysel Körler Okulu'nda okumuştur ve onun kim olduğunu tahmin etti. Aynı kurumda çalışıyorduk. Aynı kentin farklı ilçelerinde ikamet ediyorduk. Çalıştığı dairenin telefonundan ona ulaştığımda sıcak bir merhaba ile karşıladı beni. Kaybettiğimiz zamanı hiçleyerek uzun uzun sohbet ettik, yıllardır tanışıyor muyuz gibi. Sonraları SEBEDER vesilesiyle birkaç kez daha konuştuk. Vuqar Azeri'ye duyduğum yakınlık hissi belki de Fulya'ya duyduğum bu sempatiden kaynaklanıyordu kim bilir?

Vuqar adını SEBEDER tanıtımlarında görünce, Fulya ile müthiş uyumlu birlikteliklerinin ortaya çıkarttığı harika işlere tanık olacağımızı anladım. Nitekim de öyle oldu. Onların mükemmel bir senkronları vardı ve Fulya şimdi tıpkı Zeki Alasya'dan ayrılan Metin Akpınar gibi kanadı kırık kalmıştı. Bunları nereden mi biliyorum? İletişim gruplarında haberi duyduğumda kuru bir mesaj yazmaktansa Fulya'yı aramak ve sesimle sesine destek olmak istedim de oradan. Bir de bir anda kafamda çakan şimşekle bu sayıda Vuqar Abdurahimov'u yazmaya karar verdikten sonra kendisiyle telefonda yaptığım detaylı sohbetten...

Mart 1980'de Bakü'de dünyaya gelmiş olan Vuqar Abdurahimov, evli ve en küçüğü dokuz yaşında olan üç çocuk babasıydı. Kendisini tam anlamıyla kör ya da az gören olarak tanımlayamayız Fulya Akbaba'nın söylediğine göre. Bilgisayarı ekran okuyucu olmadan kullanabiliyor mesela ama her geçen yılla birlikte görme oranı geriliyordu. Kendisi hiç kullanmadığı halde görmeyenler için pek çok programı pratik kullanıma hazır hale getirmiş; kör camiasında da bu vesile ile tanınmış bir kişiydi.

Fulya ile olan dostluğu ise Merih Baba Sohbet Odası'nda başlayıp git gide güçlenmiş. Oradan ayrıldıktan sonra birlikte Alternatif Sohbet Odası'nı kurmuşlar ve arkadaşlarının kurduğu radyonun

yöneticiliğini üstlenmişler. 2013 yılında, Fulya SEBEDER'de son kontrolcü olarak görev aldıktan birkaç ay sonra, ses montajlama konusunda Vuqar'ın dernek için iyi işler yapabileceğini söyleyince, SEBEDER yetkilileri Fulya'nın tavsiyesini kabul etmişler. Ve ikilinin müthiş uyumu son derece kaliteli yapımların ortaya çıkmasını sağlamış.

Onların çalışma sisteminde Fulya, okunmuş sesli betimleme metinlerini temizleyip, filmin saat, dakika, saniye ve hatta salisesine göre Vuqar'a bildiriyormuş. Vuqar da filmin üzerine Fulya'nın hazırladığı betimleme seslerini zamanlarına göre montajlayıp ses ve gürültü ayarları gibi düzenlemelerini yaptıktan sonra tekrar kontrol için Fulya'ya gönderiyormuş. Fulyanın bir kez daha gözden geçirerek ince yapılması gereken ayarları bildirmesiyle gidip gelen bir sistemle filmi bizim izleyebileceğimiz kıvama getiriyorlarmış. Diyeceğim; binlerce kilometre uzaklıktan iki ayrı insanı tek bir insanın mükemmelliğinde birleştirmeyi başarmış iki kişiymiş onlar.

Vuqar Abdurahimov belki hissetti ya da kim bilir belki de SEBEDER'in çok şükür artan iş yoğunluğuna artık yetişemediğinden midir nedir, kendisinden sonra ses montajlama için yine Azerbaycan'dan bir arkadaş yetiştirmiş. Dilerim Fulya ile Nisa, Vuqar ile aynı olmasa bile benzer bir uyumu yakalayabilirler. Böylece biz de kusursuz denilebilecek o yapımları dinlemeyi sürdürebiliriz.

Çeşitli kurslar dolayısıyla katıldığım TeamTalk sohbet odaları, Engelsiz Erişim Derneği faaliyetleri ve EEEH Dergi bana dostlukların mesafe tanımadan da kurulabileceğini göstermişti. Ben Fulya ile yaptığım sohbetten sonra bir kez daha anladım ki, bu öyle bir şey ki insanları dil, din, ırk farkları gözetmeden kilometrelerce öteden maddi veya manevi bir bağla birbirlerine bağlayabiliyor. Öyle ki tüm bir gecesini diğerinin bilgisayarını uzaktan müdahale ile tamir edebilmek için uykusundan, zamanından saatlerini gözünü kırpmadan feda edebiliyor.

Ruhun şad olsun Vuqar Abdurahimov. Bana sorarsan SEBEDER'e ve yüreklerimize kazıdığın ismin sonsuza dek yaşayacak...

Son söz:

“Ölüyorum tanrım

Bu da oldu işte.

Her ölüm erken ölümdür

Biliyorum tanrım.

Ama, ayrıca, aldığın şu hayat

Fena değildir...

Üstü kalsın...”

diyor Cemal Süreyya; gerçekten bu çok erken oldu be

Vuqar Abdurahimov. Daha çok şey yapacaktın eminim bizler için.

Konuşuyorum

Sevgi MART

sevgi.mart@gmail.com

Sayı 59, Ocak 2019

Benim adım Jaws ve farklı adları taşıyan birçok kardeşim var. Şimdi size kendimi tanıtmak istiyorum. Adıma bakıp; beni korkunç adaşımla karıştırmayın. Muhteşem işler yapıyor ve kendimle gurur duyuyorum. Beni tanıyınca, eminim siz de seveceksiniz.

Benim yaratıcıma “Yazılımcı” diyorlar. Ben, onlarca rakamsal kodun bir araya gelmesi ile oluştu. Bir sabah, ilginç bir yerde bir hareketlenme oldu bende. Etrafımda birsürü makineler çalışıyor; garip garip sesler çıkarıyorlardı. Sonra kendi sesimi duydum. Bu çok ilginçti. Daha oluşur oluşmaz; hem okuyabiliyor hem de konuşabiliyordum. Görevim, içinde yaşadığım ve adına bilgisayar denilen makinenin ekranında gördüğüm her şeyi okumak; klavyesine her dokunulduğunda; dokunulan tuşu seslendirmektir. Önce anlamlandıramadım bu işlevimi. Çünkü zaten ekrandakiler görünüyor; klavyeye dokunulunca da temsil ettiği işaret ekranda çıkıyor ya da yardımcım imleç sağa-sola, yukarı-aşağı hareket ediyordu. Peki, benim işlevim ne olacaktı? Sonra anladım; ben görme engellilerin bilgisayar yardımcısıydım. Onların bilgisayarı sıfır sorunla kullanmaları için tasarlanmıştım. İçinde yaşadığım makinenin her hareketini, ekranındaki her değişikliği; yardımcım olan yazılımların menülerini; o menülerdeki seçeneklere, klavye dostumla dokunulunca neler olduğunu tek tek seslendiriyordum. Onlara, yazı yazarken; internette dolaşırken; video izlerken; sunu ya da tablo hazırlarken; kendi web sitelerini tasarlarırken; sosyal medyada gezerken; oyun oynarken arkadaşlık ediyor; bu işten de çok zevk alıyordum. Çünkü Onlarla birlikte ben de öğreniyor, eğleniyordum.

Benim farklı kardeşlerim de vardı. Ama hepimiz bilgisayarlar için tasarlanmıştık. Daha sonra, bizim ilk gençlik çağlarımızda akıllı telefonlar üretilmeye başlandı. Bu daha eğlenceliydi. Evet, bizler görme engelliler için bilgisayarda sıfır sorun demektik. Erişilebilirlik anlamına geliyorduk. Ama ya dışarıda, okulda, yolda, trende, takside, otobüste nasıl yardımcı olacaktık onlara; nasıl girecektik bu akıllı telefonların içine. Biz tam bu mevzularda kafa yorarken; Yazılımcılarımız; yeni kardeşlerimizi getirdiler. Bunlar

VoiceOver ve TalkBack idi ve telefonlara yerleşip; bizlerin bilgisayarda yaptıkları işi orada yapacaklardı.

Kardeşlerimiz, telefonların ekranında gördükleri her şeyi seslendiriyor; böylece görme engelliler, birilerini arayabiliyor; kısa mesaj gönderebiliyor; tüm sosyal medya sitelerinde gezebiliyor; tüm mesajlaşma uygulamalarını kullanabiliyor; erişilebilirliği hak gören bütün yazılımcıların hazırladıkları uygulamaları kullanabiliyor; eşitliğe değer veren tüm bankalarda rahatça işlem yapabiliyor; haber ya da makale veya kitap okuyabiliyor; hiç bilmedikleri adresleri bulup gidebiliyor; fotoğraf çekip, paylaşabiliyor; kısacası kardeşlerimizin içine yerleştiği telefon neyi yapmasına izin veriyorsa; hepsini, onların aracılığı ile yapabiliyorlardı.

Biz hayatımızdan memnun, coşkulu biçimde görevimizi yaparken; bir araya geldiğimiz bir toplantıda, VoiceOver kardeşlerimizin ağzını bıçak açmıyordu. Biraz zorlayınca anlattılar. Onlar ellerinden geleni yapmalarına rağmen, bazı firmaların yayınladıkları uygulamalarda, telefon sahiplerine, istedikleri işlemi yaptıramadıklarını; çünkü o uygulamanın kardeşlerimizi görünce, işlemi yapmayı reddettiğini; ne yaparlarsa yapsınlar, uygulamayı ikna edemediklerini, bundan da çok üzüntü duyduklarını; görevlerini eksik yapıyormuş gibi hissettiklerini söylediler. İşte o zaman anladık ki; insanların bir kısmı, hayatı kolaylaştırmak için gecelerini gündüzlerine katarken; bir kısmı da insanı insan olarak görmekten bile aciz, sadece hayatı zorlaştırmak için çalışıyor.

Kardeşlerimizi teselliye çalıştıysak da başarılı olamadık. Çünkü haklıydılar, yapılan apaçık bir ayrımcılıktı. Üstelik bu ayrımcılığı, insana yine kendi soydaşları yapıyordu. Bir takım soydaşlarını, sadece bizim kardeşlerimizi kullanıyor diye; ötekileştiriyor, yok sayıyordu. Elbette halen kardeşlerimizi teselli edecek bir çözüm üretilmedi. Ama bu durum bizi yıldırılmaz. Biz erişilebilirlik savaşçıları, her an görevimizin başındayız. Biliyor musunuz? Şimdi sizlere hayat hikayemi anlatmama yardımcı olan, bu yazının yazarı da bir görme engelli ve ben, bir yandan onun kulağına hikayemi fısıldarken; bir yandan da hikayemi yazışını izliyor ve ekranını ona seslendiriyorum.